

ПРЕДСТАВНИК

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008

E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua

тел. (044) 253 48 59, факс 226 34 27

__ . __ . 20 № _____

На № _____ від __ . __ . 20 _____

**Голові Профспілки працівників
освіти і науки України
Труханову Г.Ф.**

вул. Ярославська, 6, м. Київ, 04071

Шановний Георгію Федоровичу!

За результатами розгляду Ваших звернень (вх. реєстр. №№ Т/279.7/20, Т/638.7/20), в яких просите звернутися до Конституційного Суду України (далі – Суд) з питання відповідності Конституції України положень статті 22, а також підпунктів 1 і 2 пункту 3 розділу Х «Прикінцеві і перехідні положення» Закону України «Про повну загальну середню освіту», повідомляю.

Правові засади діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) визначені, зокрема Конституцією України, Законом України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» (далі – Закон), іншими законами України.

Відповідно до статей 55, 101 Конституції України Уповноважений здійснює постійний парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини громадянина.

Згідно з абзацом першим пункту 3 частини першої статті 13 Закону Уповноважений має право звертатись до Суду з конституційним поданням, зокрема з питань відповідності Конституції України законів України. Конституційне подання Уповноваженого є актом реагування до Суду щодо порушень положень Конституції України, законів України, міжнародних договорів України стосовно прав і свобод людини і громадянина (частини перша, друга статті 15 зазначеного Закону).

При цьому конституційне подання повинно відповідати вимогам, передбаченим частиною третьою статті 51 Закону України «Про Конституційний Суд України», згідно з положеннями якої у ньому має бути зазначено акт (його конкретні положення), що належить перевірити на відповідність Конституції України, та конкретні положення Конституції України, на відповідність яким належить перевірити акт (його окремі положення), а також обґрунтування тверджень щодо неконституційності акта (його окремих положень).

Невідповідність конституційного подання зазначеним вимогам є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі (пункт 3 частини першої статті 62 зазначеного вище Закону).

З огляду на те, що викладена у зверненні правова аргументація є недостатньою, було вирішено звернутися до навчальних закладів з проханням надати позицію з порушених у цьому питанні, а саме до Національного

Секретаріат Уповноваженого
Верховної Ради України з
прав людини
770.8/Т/638.7/20/20/49 від
30.07.2020

арк.2

педагогічного університету імені М.П. Драгоманова та Київського національного університету імені Тараса Шевченка. У відповідь було отримано листи, які містять неоднозначні позиції.

Так, за позицією, викладеною в одній із відповідей, законодавець для активного залучення представників старшого віку в суспільне виробництво має враховувати умови, за яких залучення і використання цього ресурсу державою і суспільством буде найраціональнішим; зміна істотних умов праці (переведення осіб пенсійного віку на строковий договір) не означає безумовне звільнення, трудові відносини з такими особами можуть бути продовжені з урахуванням їхніх особистих здібностей, досвіду та кваліфікації роботи; з огляду на комплексний характер трудових відносин щодо регулювання права на працю із педагогічними працівниками державних і комунальних закладів загальної середньої освіти, які отримують пенсію за віком, строкова форма трудового договору є виправданою тільки за умови дотримання відповідного балансу між зазначеними працівниками і роботодавцем з урахуванням їхніх особистих здібностей, досвіду та кваліфікації.

Крім того, з аналогічного питання але щодо працівників закладів культури Суд виклав свою правову позицію у Рішенні від 12 липня 2019 року № 5-р(І)/2019. Зокрема, Суд зазначив, що «запровадження контрактної форми трудового договору творчих працівників державних та комунальних закладів культури не суперечать сутності права на працю, передбаченого частиною першою статті 43 Конституції України, що включає можливість кожного заробляти собі на життя працею, яку він вільно обирає або на яку вільно погоджується; контракт як особлива форма трудового договору повинен спрямовуватися на створення умов для виявлення ініціативності та ефективності працівника при виконанні покладених на нього трудових функцій з урахуванням його індивідуальних здібностей і професійних навичок та передбачати його юридичний та соціальний захист; змінивши Законом форму трудового договору з безстрокової на контрактну, законодавець реалізував свої повноваження у сфері законодавчого визначення засад регулювання праці і зайнятості (пункт 6 частини першої статті 92 Конституції України), не обмеживши суб'єктів права на конституційну скаргу у їхніх конституційних правах на працю, а лише змінив спосіб реалізації цих прав».

Водночас інформую, що Великою палатою Суду відкрито конституційне провадження у справі за конституційним поданням 56 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень Закону України «Про повну загальну середню освіту» від 16 січня 2020 року № 463–ІХ, зокрема і щодо оспорюваного Вами положення статті 22 цього Закону.

Відтак, підстав для вжиття заходів реагування за цими зверненнями наразі немає.

У разі незгоди з наданою відповіддю Ви маєте право оскаржити її в порядку, передбаченому статтею 16 Закону України «Про звернення громадян».

З повагою

**Представник Уповноваженого з дотримання
права на інформацію та представництва
в Конституційному Суді України**

В. Барвіцький